

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

Directie Juridische Zaken

Prins Clauslaan 8
2595 AJ DEN HAAG
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.minlnv.nl

Onze referentie

43125

Bijlagen

2

Datum 1 september 2009

Betreft Voorgenomen pacht prijsverhoging per 1 september 2009

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 20 augustus jl. heeft de vaste Kamercommissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit mij verzocht de voorgenomen pacht prijsverhoging per 1 september 2009 aan te houden tot overleg met uw Kamer heeft kunnen plaatsvinden. Het verzoek is gebaseerd op een tweetal aan de Kamer toegezonden brieven, waarin – kort gezegd – wordt gevraagd af te zien van de pacht prijsverhoging in verband met de slechte economische situatie in de landbouw.

Ik heb begrip voor de zorg die in de brieven wordt geuit. Het kabinet heeft daarom onder andere diverse maatregelen genomen om de crisis te verlichten. Op dit moment verkennen we nog de mogelijkheden om bedrijven met een zware financieringslast die door de crisis met liquiditeitsproblemen kampen tijdelijk wat extra lucht te geven. Ook de specifieke problematiek in de zuivel wordt op dit moment in kaart gebracht. Hierover is op diverse niveaus overleg met de sector.

Dit staat echter los van de vaststelling van de pacht prijzen voor het komende pachtjaar, en wel om de volgende redenen. In het algemeen overleg van 3 juni jl. heb ik met uw Kamer afspraken gemaakt over hoe de systematiek er met ingang van 1 september 2009 komt uit te zien. Op wens van de Kamer – en onder andere ook de BLHB – heb ik tijdens dit algemeen overleg toegezegd de systematiek ingrijpender te herzien dan aanvankelijk was voorgesteld, dit door opnemng van een plafond van 10 % boven de regionorm.

De voorstellen – inclusief de bedoelde toezegging - zijn vervolgens neergelegd in het besluit van 20 augustus 2009 tot wijziging van het Pacht prijzenbesluit 2007 en uitgewerkt in de wijziging van de Uitvoeringsregeling pacht. Het besluit en de regeling zijn al gepubliceerd en treden met ingang van 1 september 2009 in werking.

De inwerkingtreding per 1 september 2009 hangt samen met het hanteren van de nieuwe pacht normen met ingang van het eerstvolgende pachtjaar. De bestaande pacht overeenkomsten lopen in het najaar af. Dit betekent dat de overeengekomen

Leven
van het land,
geven
om natuur.

systematiek in het komende pachtjaar niet kan worden toegepast als deze systematiek niet tijdig geldt. Hierdoor zouden verpachters, maar ook bepaalde groepen pachters worden getroffen. Een andere oplossing van het door u geschetste probleem is voor het begin van het nieuwe pachtjaar niet meer te realiseren. Pachters en verpachters moeten tijdig weten waar zij aan toe zijn.

Om bovenstaande redenen was het voor mij noch mogelijk noch wenselijk om de voorziene aanpassing van de pachtprizen aan te houden.

Tenslotte merk ik nog het volgende op. Het algemeen overleg van 3 juni jl. heeft naar mijn gevoel tot een heldere overeenstemming geleid. Deze overeenstemming gold naar mijn mening ook voor de toezegging om nog openstaande vragen en onzekerheden mee te nemen in de evaluatie die voor het einde van de lopende kabinetsperiode zal plaatsvinden. Deze toezegging blijft uiteraard onverminderd van kracht.

Ter informatie zend ik als bijlage de brieven mee die ik over deze materie heb gezonden aan LTO Nederland en de BLHB.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Directie Juridische Zaken

Datum

1 september 2009

Onze referentie

43125

> Retouradres P20401 2500 EK Den Haag

Bond van Landpachters en Eigen-grondgebruikers in Nederland
De heer J. Bosman
Hoofdweg 68
7782 PP DE KRIM

Landbouw

Prins Clauslaan 8
P20401
2500 EK Den Haag
www.minlnv.nl

Datum 1 september 2009
Betreft Pachtprijsaanpassing

Onze referentie
AKVI/2009/981

Uw referentie
uw brief van 10 augustus

Geachte heer Bosman,

In uw brief van 10 augustus spreekt u uw zorgen uit over de aanpassing van de pacht prijzen per 1 september 2009. U vraagt daarin af te zien van de pacht prijsverhoging in verband met de slechte economische situatie in de landbouw.

Het kabinet heeft al diverse maatregelen genomen om de crisis te verlichten. Op dit moment verkennen we nog de mogelijkheden om bedrijven met een zware financieringslast die door de crisis met liquiditeitsproblemen kampen, tijdelijk wat extra lucht te geven. Ook de specifieke problematiek in de zuivel wordt op dit moment in kaart gebracht. Hierover is op diverse niveaus overleg met de sector.

Aan uw verzoek om van de pacht prijsverhoging af te zien wil ik niet tegemoet komen. Het feit dat de prijzen sterk kunnen stijgen in een periode waarin de opbrengsten laag zijn is immers een logisch en voorzienbaar gevolg van de keuze voor dit systeem. De baten, de goede opbrengsten, zijn hier voor de lasten, de pacht prijsverhogingen uitgegaan.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR
EN VOEDSELKWALITEIT,

G. Verburg

Leven
van het land,
geven
om natuur.

> Retouradres P20401 2500 EK Den Haag

LTO Nederland
De heer A.J. Maat
Postbus 29773
2502 LT DEN HAAG

Landbouw

Prins Clauslaan 8
P20401
2500 EK Den Haag
www.minlnv.nl

Datum 1 september 2009
Betreft Pachtprijzenbesluit 2009

Onze referentie
AKVI/2009/983

Uw referentie
AJM\2009\000975

Geachte heer Maat,

In uw brief van 5 augustus verzoekt u mij het veranderpercentage voor de pachtprijzen 2009 af te toppen tot 15%. U heeft hiervoor verschillende argumenten, de belangrijkste is dat het systeem nog te robuust is en dat de verandering voor een aantal bedrijven, met name in nieuwe regio's nog te groot is.

Allereerst constateer ik dat u het systeem zélf niet ter discussie stelt. U hecht net als ik waarde aan een goede balans tussen de belangen van de pachter en de verpachter. U schrijft dat de representativiteit, de nauwkeurigheid en de betrouwbaarheid van de systematiek zijn verbeterd. U erkent dat met het instellen van een extra bovengrens, gerelateerd aan de regionorm, een onbedoeld effect is weggenomen. Ook verwijst u naar de mogelijkheid knelpunten verder te onderzoeken bij de evaluatie. Ik concludeer dat we het op de belangrijkste punten eens zijn.

Het kabinet heeft al diverse maatregelen genomen om de crisis te verlichten. Op dit moment verkennen we nog de mogelijkheden om bedrijven met een zware financieringslast die door de crisis met liquiditeitsproblemen kampen, tijdelijk wat extra lucht te geven. Ook de specifieke problematiek in de zuivel wordt op dit moment in kaart gebracht. Hierover is op diverse niveaus overleg met uw organisatie.

Leven
van het land,
geven
om natuur.

Aan uw verzoek om de pacht prijsverhoging af te toppen wil ik niet tegemoet komen. Het feit dat de prijzen sterk kunnen stijgen in een periode waarin de opbrengsten laag zijn, is immers een logisch en voorzienbaar gevolg van de keuze voor dit systeem. De baten, de goede opbrengsten, zijn hier voor de lasten, de pacht prijsverhogingen uitgegaan.

Honorering van uw voorstel zou bovendien betekenen dat ik de financiële problemen in de landbouw gedeeltelijk afwentel op de verpachters. Dat vind ik niet acceptabel. De huidige slechte resultaten in de landbouw zullen hun weerslag krijgen in de pacht prijzen van 2011. Een dergelijke maatregel druist daarom mijns inziens in tegen het basisprincipe van het systeem en zou het draagvlak voor dit systeem zeker aantasten.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR
EN VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Landbouw

Datum

1 september 2009

Onze referentie

AKVI/2009/983